

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Áigi boahkuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahkuheapmi)

Našunála mánáidboahkuhanprográmmas fálojuvvojit oahppit 6. luohkás (11–12 jagi) ođasmahttindosa boahkuheamis mii lea virusdávddaid bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá (MMR-boahkuheapmi). Vuosttaš dosa addo dábbálepmosit go mánná lea 15 mánu. Bisuhan dihte buori suodjaleami fálo dál ođasmahttindosa.

Dávddaid birra

Bárkodávdda lea dat duođaleamos ja eanemus njoammu mánáiddávda. Go buohccá dávddain de leat vuossuodjaleamos ja alla feber, dasto ihtaluvvá. Bárkodávddain šaddet dávjá váttisvuodát nu mo geahpesvuolši, bronkihtta ja gaskabealjevuolši. Duođalaš váikkuhusat nu mo vuoiŋašvuolši (encefalitt), bastevaš vuoiŋašvihki ja jápmin dáhpuhuvvá maiddá sin gaskkas geat eai leat boahkuvvon min osiin máilmmis.

Daskovihki addá febera ja ahte nierračolgaráksá bohtana. Dábáleamos váddu lea daskovihkevuoiŋašcuzzavuolši (meningitt), mii dábbálepmosit nohká bastevaš vigiid haga. Duođaleabbo váddu lea ahte sáhtá šaddat bealjeheapmin agibeavái. Jus gánnat oččohallet daskovihkái maŋŋá rávásmanagi, sáhtá virus fallehit vuolleváimmuid ja dagahit ahte šattolašvuolta hedjona.

Ruksesboahkut lea láivves dávda mainna šaddá feber ja ihtaluvvá. Jus áhpehis nisu geas ii leat immunitahta dávdii oččohallá ruksesboahkuide sáhtá dávda vahágahttit ogi duođalaččat. Riska ahte šaddet liittut lea badjel 80 % jus buohccá dávddain vuosttaš áiggi áhpehisdilis. Go boahkuha mánáid de hehte njoammudit áhpehis nissoniid.

Boahkuheami birra

Boahkuheapmi mii geavahuvvo lea Priorix, ja das lea ealli, goariduvvon virus. Dáhpuhuvvá ahte boahkobáiki bávččaga, ruvsoda ja bohtana muhtin áiggi maŋŋá boahkuheami. Ovttá gitta guokte vahku maŋŋá boahkuheami sáhttet muhtin mánát ožžut geahppa dávdamearkkaid daid dávddain maid vuostá boahkuheapmi suodjala, muhto lea eahpedábalaš ahte dat dáhpuhuvvá singuin geat leat ovdal jo ožžon ovttá dosa. Feber ja ihtaluvvan lea dábbáleamos. Gávnat eanet dieđuid Priorix sisdoalu ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra Stáhta dálkkasdoaimmahaga neahttasiidduin www.legemiddelsok.no (Girjedárogillii)

Ovdal boahkuheami

Muital jus mánás lea allergiija dahje eará dearvvašvuodáváttisvuodát. Ii vahágahte boahkuhit vaikke mánás jo lea leamaš okta dahje máŋga dáin dávddain. Eanet dieđut leat gávdnamis neahttasiidduin www.fhi.no/bvp (Girjedárogillii).

Boahkuheapmi lea plánejuvvon: Dáhton: _____ Dii: _____ Báiki: _____

Dearvvašvuodabuohccidivššár: _____ Telefodnanummir: _____

Gaikko dáikko:

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____ Luohkká: _____

JMun/moai háliidetne ahte mu/munno mánná:

- galgá boahkuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá
 ii galgga boahkuvvot bárkodávdda, daskovigi ja ruksesboahkuid vuostá

Ovddasteaddji geas lea váhnenovddasvástáduš: Eadni Áhčči Eará olmmoš

Ovddasteaddji olles namma (čále čielgasit): _____

Ovddasteaddji vuolláičála: _____ Telefodnanummir: _____

Dieđut dearvvašvuodabuohccidivššárii: